

II

(Komunikazzjonijiet)

KOMUNIKAZZJONIJIET MINN ISTITUZZJONIJIET, KORPI, UFFIĊĠI U
AGENZJI TAL-UNJONI EWROPEA

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Approvazzjoni tal-kontenut ta' abbozz għal Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Linji gwida dwar l-applikazzjoni tal-liġi tal-kompetizzjoni tal-UE għal ftehimiet kollettivi rigward il-kundizzjonijiet tax-xogħol ta' persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom

(2022/C 123/01)

Il-Kummissjoni approvat il-kontenut għal abbozz għal Komunikazzjoni mill-Kummissjoni – Linji Gwida dwar l-applikazzjoni tal-liġi tal-kompetizzjoni tal-UE għal ftehimiet kollettivi rigward il-kundizzjonijiet tax-xogħol ta' persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom fid-9 ta' Diċembru 2021.

L-abbozz għal Komunikazzjoni – Linji Gwida dwar l-applikazzjoni tal-liġi tal-kompetizzjoni tal-UE għal ftehimiet kollettivi rigward il-kundizzjonijiet tax-xogħol ta' persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom, huwa meħmuż bhala Anness għal din il-Komunikazzjoni. L-abbozz ta' għal Komunikazzjoni huwa miftuh għall-konsultazzjoni pubblika fuq:

<http://ec.europa.eu/competition/consultations/open.html>

—

ANNEX

ABBOZZ TA' KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Linji gwida dwar l-applikazzjoni tal-liġi tal-kompetizzjoni tal-UE għal ftehimiet kollettivi rigward il-kundizzjonijiet tax-xogħol ta' persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom

1. Introduzzjoni

- (1) Dawn il-Linji Gwida jstabbilixxu l-prinċipji għall-valutazzjoni skont l-Artikolu 101 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("l-Artikolu 101 TFUE") ftehimiet bejn imprizi, deċizzjonijiet minn assoċjazzjonijiet ta' imprizi u prattiki miftiehma (kollettivament imsejha "ftehimiet") konklużi bħala riżultat ta' negozjati kollettivi bejn persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom ⁽¹⁾ u impriza(i) oħra ("il-kontraparti/jiet" ⁽²⁾), dwar il-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom.
- (2) L-Artikolu 101 tat-TFUE jipprojbixxi ftehimiet bejn imprizi li jirrestringu l-kompetizzjoni fis-suq intern, b'mod partikolari jekk huma jiffissaw direttament jew indirettament il-prezzijiet tax-xiri jew tal-bejgħ jew kwalunkwe kundizzjoni oħra tan-negozju. Ir-regoli tal-kompetizzjoni tal-UE huma bbażati fuq l-Artikolu 3(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea ("TUE"), li jipprevedi li l-Unjoni għandha tistabbilixxi suq intern, inkluża sistema li tiżgura li l-kompetizzjoni ma tiġix imfixkla ⁽³⁾.
- (3) L-Artikolu 3(3) TUE jipprevedi wkoll li l-Unjoni għandha tippromwovi "ekonomija soċjali tas-suq kompetittiva hafna, li timmira lejn livell massimu ta' impjiegi u progress soċjali". Għal dak il-ghan, l-Unjoni tirrikonoxxi r-rwol importanti tad-djalogu soċjali u n-negozjar kollettiv u timpenja ruhha, skont l-Artikolu 152 TFUE, li "tiffacilita d-djalogu bejn is-shab soċjali, filwaqt li tirrispetta l-awtonomija tagħhom". L-Artikolu 28 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea jirrikonoxxi ulterjorment id-dritt ta' negozjar u ta' azzjoni kollettiva. Kundizzjonijiet tax-xogħol imtejba u protezzjoni soċjali xierqa jikkostitwixxu wkoll prinċipji ewlenin tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, li skontu "is-shab soċjali għandhom jiġu kkonsultati dwar it-tfassil u l-implimentazzjoni tal-politiki ekonomiċi, tal-impjiegi u soċjali skont il-prattiki nazzjonali" u "għandhom jiġu mhegġa jinnegozjaw u jikkonkludu ftehimiet kollettivi fi kwistjonijiet rilevanti għalihom" ⁽⁴⁾.
- (4) Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (il-"Qorti") qieset l-oġettivi tal-politika soċjali tal-UE meta ddecidiet, fil-kuntest tan-negozjar kollettiv bejn il-manigment u l-haddiema, li ċerti restrizzjonijiet tal-kompetizzjoni huma inerenti fil-ftehimiet kollettivi bejn l-organizzazzjonijiet li jirrapprezentaw lil min ihaddem u l-haddiema u mehtieġa għat-titjib tal-kundizzjonijiet tax-xogħol ⁽⁵⁾. Għalhekk, il-ftehimiet konklużi fil-qafas tan-negozjar kollettiv bejn l-impjegaturi u l-haddiema u maħsuba, min-natura u l-ghan tagħhom, biex itejbu l-kundizzjonijiet tax-xogħol (inkluża l-paga), jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE u għalhekk ma jiksru id-dritt tal-kompetizzjoni tal-UE ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida, it-terminu "persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom" jirreferi għal persuni li ma għandhomx kuntratt ta' impjeg jew li mhumiex f'relazzjoni ta' impjeg u li jiddependu primarjament fuq ix-xogħol personali tagħhom għall-provvista tas-servizzi kkonċernati.

⁽²⁾ Għall-fini ta' dawn il-Linji Gwida, it-terminu "kontrapartijiet" jirreferi għal imprizi li magħhom il-persuni wahedhom li jaħdmu għal rashom jikkuntrattaw (jiġifieri l-klijenti professjonali tagħhom), inklużi l-assoċjazzjonijiet ta' tali imprizi.

⁽³⁾ Titolu VII, Kapitolu 1, Taqsima 1 tat-TFUE u l-Protokoll Nru 27 tat-TUE u t-TFUE.

⁽⁴⁾ Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, punt 8; https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_mt.

⁽⁵⁾ Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411, paragrafu 22; Is-Sentenza tal-21 ta' Settembru 1999, *Albany International BV v Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie*, C-67/96, EU:C:1999:430, paragrafu 59; Is-Sentenza tal-11 ta' Diċembru 2007, *International Transport Workers' Federation u Finnish Seamen's Union v Viking Line ABP u OÜ Viking Line Eesti*, C-438/05, UE:C:2007:772, paragrafu 49; Is-Sentenza tad-9 ta' Lulju 2009, *3F v Commission of the European Communities*, C-319/07, EU:C:2009:435, paragrafu 50.

⁽⁶⁾ Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411, paragrafu 23; Is-Sentenza tal-21 ta' Settembru 1999, *Albany International BV v Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie*, C-67/96, EU:C:1999:430, paragrafu 60; Is-Sentenza tal-21 ta' Settembru 1999, *Brentjens' Handelsonderneming BV v Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen*, C-115/97, EU:C:1999:434, paragrafu 57; Is-Sentenza tal-21 ta' Settembru 1999, *Maatschappij Drijvende Bokken BV v Stichting Pensioenfonds voor de Vervoer- en Havenbedrijven*, C-219/97, EU:C:1999:437, paragrafu 47; Is-Sentenza tat-12 ta' Settembru 2000, *Pavel Pavlov u Others v Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten*, C-180/98, EU:C:2000:428, paragrafu 67; Is-Sentenza tal-21 ta' Settembru 2000, *Hendrik van der Woude v Stichting Beatrixoord*, C-222/98, EU:C:2000:475, paragrafu 22; Is-Sentenza tat-3 ta' Marzu 2011, *AG2R Prévoyance v Beaudout Père et Fils SARL*, C-437/09, EU:C:2011:112, paragrafu 29.

- (5) Il-Qorti ċċarat ukoll li din l-eskluzjoni mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE tkopri wkoll ftehimiet kollettivi konklużi bejn min ihaddem u l-organizzazzjonijiet tal-haddiema li jinnegozjaw fisimhom, u f' isem il-membri li jaħdmu għal rashom foloz tagħhom⁽⁷⁾, partikolarment fornituri ta' servizzi f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-haddiema⁽⁸⁾. F'dan il-kuntest il-Qorti kkunsidrat individwu bhala persuna li taħdem għal rasha falza jekk: (i) taġixxi taht id-direzzjoni ta' min ihaddimha fir-rigward, b'mod partikolari, tal-libertà tiegħu/tagħha li j/tagħżel il-hin, il-post u l-kontenut tax-xogħol tiegħu/tagħha; (ii) ma jaqbilx mar-riskji kummerċjali tal-impjegatur u (iii) għat-tul ta' żmien tar-relazzjoni, jiffirma parti integrali mill-impriza tal-impjegatur. Tali kriterji japplikaw irrispettivament minn jekk dik il-persuna hijiex ittimbrata bhala persuna li taħdem għal rasha skont il-ligi nazzjonali għal raġunijiet fiskali, amministrattivi jew organizzattivi u tehtieg valutazzjoni każ b'każ fid-dawl tal-fatti tal-każ individwali⁽⁹⁾.
- (6) F'dawn l-aħħar snin, is-suq tax-xogħol għadda minn bidliet fundamentali, influwenzati mix-xejra lejn is-sottokuntrattar u l-esternalizzazzjoni tan-negozju u l-attivitajiet ta' servizzi personali kif ukoll mid-digitalizzazzjoni tal-proċessi tal-produzzjoni u ż-żieda fl-ekonomija tal-pjattaformi online. L-impjeg indipendenti fl-UE huwa relattivament għoli u kiber sostanzjalment f'dawn l-aħħar snin, prinċipalment fl-ekonomija tal-pjattaformi online.
- (7) Filwaqt li dawn l-iżviluppi ziedu l-flessibbiltà u l-aċċessibbiltà tas-suq tax-xogħol, f'xi każijiet wasslu wkoll għal kundizzjonijiet tax-xogħol diffiċli fl-ekonomija tal-pjattaformi online u lil hinn minnha. Anki jekk ma jkunux integrati bis-sħiħ fin-negozju tal-prinċipal tagħhom bl-istess mod bhall-haddiema, ċerti persuni li jaħdmu għal rashom xorta jistgħu ma jkunux kompletament indipendenti mill-prinċipal tagħhom jew jista' jkun li ma jkollhomx bizżejjed setgħa ta' negozjar biex jinfluwenzaw il-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom. Barra minn hekk, il-krizi tal-COVID-19 għamlet hafna persuni li jaħdmu għal rashom saħansitra aktar vulnerabbli peress li t-telf ta' qligh tagħhom gie aggravat minn skemi tas-sigurtà soċjali nazzjonali dgħajfa jew inezistenti u mizuri ta' appoġġ dedikati⁽¹⁰⁾.
- (8) Meta l-persuni li jaħdmu għal rashom ikunu ġeneralment f' sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-haddiema, huma jistgħu, f'każijiet individwali, jitqiesu bhala persuni li jaħdmu għal rashom foloz u jiġu kklassifikati mill-gdid bhala haddiema mill-awtoritajiet/qrati nazzjonali. Ċerti gruppi jistgħu wkoll jitqiesu bhala haddiema bis-saħħa ta' preżunzjoni legali. Madankollu, f'każijiet fejn ma jkunux ġew ikklassifikati mill-gdid bhala haddiema, l-aċċess għan-negozjar kollettiv xorta jista' jippermettilhom itejbu l-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom.
- (9) Il-projbizzjoni tal-Artikolu 101 TFUE tapplika għal "imprizi", li huwa kuncett wiesa' li jkopri kwalunkwe entità involuta f'attività ekonomika, irrispettivament mill-istatus legali tagħha, u l-mod kif tiġi ffinanzjata⁽¹¹⁾. Għalhekk, persuni li jaħdmu għal rashom ġenwini, anki jekk huma individwi li jaħdmu wahedhom, huma, fil-prinċipju, imprizi skont it-tifsira tal-Artikolu 101 TFUE, peress li joffru s-servizzi tagħhom bi hlas f'suq partikolari u jwettqu l-attivitajiet tagħhom bhala operaturi ekonomiċi indipendenti⁽¹²⁾. Fornitur ta' servizz jista' jitlef l-istatus ta' impriza mhux biss meta, fil-prattika, ikun f'sitwazzjoni ta' subordinazzjoni, iżda wkoll f'każijiet ta' dipendenza ekonomika, abbażi ta' valutazzjoni tal-fatti ta' każ speċifiku⁽¹³⁾. L-iżviluppi attwali fis-suq tax-xogħol, u b'mod partikolari l-emergenza tal-ekonomija tal-pjattaformi online, isahħu l-inċertezza fir-rigward taċ-ċirkostanzi li taħthom ftehimiet kollettivi konklużi minn jew fisem persuni li jaħdmu għal rashom jistgħu jitqiesu li jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE.

(7) Għall-kuntrarju ta' persuni li jaħdmu għal rashom ġenwini, li jistgħu jagħzlu l-attività, il-post, il-hin u l-mod tax-xogħol tagħhom liberament u jwettquha għar-riskju tagħhom stess.

(8) Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411, paragrafi 30-31.

(9) Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411, paragrafi 36-37.

(10) Il-Parlament Ewropew, Rapport tat-13 ta' Ottubru 2021 dwar is-sitwazzjoni tal-artisti u l-irkupru kulturali fl-UE (2020/2261 (INI)), Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0283_EN.html#title1.

(11) Sentenza tat-23 April 1991, *Klaus Höfner u Fritz Elser v Macrotron GmbH*, Kawża C-41/90, EU:C:1991:161, paragrafu 21; Is-Sentenza tas-16 ta' Novembru 1995, *Fédération Française des Sociétés d'Assurance, Société Paternelle-Vie, Union des Assurances de Paris-Vie u Caisse d'Assurance et de Prévoyance Mutuelle des Agriculteurs v Ministère de l'Agriculture et de la Pêche*, Kawża C-244/94, UE:C:1995:392, paragrafu 14; Is-Sentenza tal-11 ta' Diċembru 1997, *Job Centre coop. arl.*, Case C-55/96, EU:C:1997:603, paragrafu 21.

(12) Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411, paragrafu 27; Is-Sentenza tat-28 ta' Frar 2013, *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas v Autoridade da Concorrência*, C-1/12, EU:C:2013:127, paragraphs 36-37; Is-Sentenza tal-14 ta' Diċembru 2006, *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio v Compañía Española de Petróleos SA*, C-217/05, EU:C:2006:784, paragrafu 45.

(13) Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411, paragrafu 33; Is-Sentenza tal-14 ta' Diċembru 2006, *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio v Compañía Española de Petróleos SA*, C-217/05, EU:C:2006:784, paragrafi 43-44.

- (10) F'dan l-isfond, dawn il-Linji Gwida jiċċaraw i) li ċerti kategoriji ta' ftehimiet kollettivi jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE; u ii) li l-Kummissjoni mhux se tintervjeni kontra ċerti kategoriji oħra ta' ftehimiet kollettivi.
- (11) Dawn il-Linji Gwida jispjegaw kif il-Kummissjoni se tapplika l-liġi tal-kompetizzjoni tal-UE, mingħajr hsara għall-applikazzjoni ta' regoli jew prinċipji oħra tal-liġi tal-UE. Dawn il-Linji Gwida ma jaffettwawx il-prerogattivi tal-Istati Membri fil-politika soċjali jew l-awtonomija tal-imsieħba soċjali. Huma wkoll mingħajr hsara għad-definizzjonijiet tat-termini "haddiem" jew "persuna li taħdem għal rasha" skont il-liġi nazzjonali⁽¹⁴⁾. Dawn ma jaffettwawx il-kompetenzi tal-Istati Membri jew tas-shab soċjali fir-rigward tal-organizzazzjoni ta' negozjati kollettivi fil-qafas tal-liġi tax-xogħol, jew il-possibbiltà li l-partijiet kontraenti jfittxu klassifikazzjoni mill-ġdid tal-istatus tal-impjeg tagħhom (jew l-awtoritajiet/qrati kompetenti biex jivvalutaw każijiet bhal dawn) skont il-liġi tal-UE jew dik nazzjonali.
- (12) Dawn il-Linji Gwida huma wkoll mingħajr hsara għall-interpretazzjoni ulterjuri tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Artikolu 101 TFUE fir-rigward tal-ftehimiet ta' negozjar kollettiv. Dawn ma jaffettwawx l-applikazzjoni tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-UE, kif preskritt mill-Artikolu 42 TFUE u l-leġiżlazzjoni⁽¹⁵⁾ rilevanti tal-UE fir-rigward tas-setturi tal-agrikoltura u tas-sajd. Barra minn hekk, huma japplikaw mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tal-Artikolu 101(3) TFUE, li jeżenta mill-Artikolu 101(1) TFUE ftehimiet li (i) jikkontribwixxu għat-titjib tal-produzzjoni/distribuzzjoni ta' oġġetti jew għall-promozzjoni tal-progress tekniku jew ekonomiku; (ii) jgħaddu sehem ġust mill-benefiċċji tagħhom lill-konsumaturi (iii) ikun fihom biss restrizzjonijiet indispensabbli tal-kompetizzjoni u (iv) ma jagħtux lill-partijiet il-possibbiltà li jeliminaw il-kompetizzjoni fir-rigward ta' parti sostanzjali tal-prodotti jew servizzi inkwistjoni⁽¹⁶⁾.
- (13) Sabiex jiġi evitat kull dubju, il-ftehimiet kollettivi konklużi minn persuni li jaħdmu għal rashom li mhumiex koperti minn dawn il-Linji Gwida ma jiksru awtomatikament l-Artikolu 101 TFUE, iżda jehtiegu valutazzjoni individwali.

2. Kamp ta' applikazzjoni generali ta' dawn il-Linji Gwida

(a) Tipi ta' ftehimiet koperti minn dawn il-Linji Gwida

- (14) Dawn il-Linji Gwida japplikaw għall-ftehimiet kollha nneozjati u/jew konklużi kollettivament bejn ċerti kategoriji ta' persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom fuq naħa u l-kontraparti tagħhom fuq in-naħa l-oħra (imsemmija hawnhekk bħala "ftehimiet kollettivi"), sa fejn min-natura u l-għan tagħhom jikkonċernaw il-kundizzjonijiet tax-xogħol ta' tali persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom.
- (15) Mingħajr hsara għad-diskrezzjoni tal-Istati Membri fir-rigward tal-kamp ta' applikazzjoni u l-forma tal-kanali ta' rappreżentanza kollettiva għall-persuni li jaħdmu għal rashom, dawn il-Linji Gwida japplikaw għall-forom kollha ta' negozjati kollettivi, li jvarjaw minn negozjati permezz ta' shab soċjali jew assoċjazzjonijiet oħra għal negozjar dirett minn grupp ta' persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom mal-kontrapartijiet tagħhom jew assoċjazzjonijiet ta' dawk il-kontrapartijiet. Huma jkopru wkoll każijiet fejn persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom jixtiequ jkunu koperti minn ftehim kollettiv eżistenti konkluż bejn il-kontraparti li jaħdmu għaliha u grupp ta' haddiema/persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom.

⁽¹⁴⁾ Skont il-ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti, il-karatteristika essenzjali tar-relazzjoni tax-xogħol hija li "għal ċertu perjodu ta' żmien persuna ttwettaq xi servizz għal persuna oħra jew taht id-direzzjoni tagħha, u li għalih tirċievi remunerazzjoni". Għandu jiġi nnutat li l-klassifikazzjoni ta' persuna bħala "haddiem" jew "persuna li taħdem għal rasha" għandha tiġi ddeterminata primarjament fuq bażi ta' każ b'każ skont il-liġi nazzjonali, filwaqt li titqies il-ġurisprudenza tal-Qorti. Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411, paragrafu 34; Is-Sentenza tal-21 ta' Frar 2013, *L. N. v Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte*, C-46/12, EU:C:2013:97, paragrafu 40; Is-Sentenza tal-10 ta' Settembru 2014, *Iraklis Haralambidis v Calogero Casilli*, C-270/13, EU:C:2014:2185, paragrafu 28.

⁽¹⁵⁾ L-Artikoli 206-210 tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jstabbilixxi organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agricoli u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 922/72, (KEE) Nru 234/79, (KE) Nru 1037/2001 u (KE) Nru 1234/2007, ĠU L 347, 20.12.2013, p. 671–854. L-Artikoli 40 u 41 tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 1184/2006 u (KE) Nru 1224/2009 u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 104/2000, (ĠU L 354, 28.12.2013, p. 1).

⁽¹⁶⁾ Ara l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni – Avviż – Linji Gwida dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 81(3) tat-Trattat, ĠU C 101, 27.4.2004, p. 97–118, paragrafu 34.

- (16) Il-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom jinkludu kwistjonijiet bħar-remunerazzjoni, il-hin tax-xogħol u l-mudelli tax-xogħol, il-btajjel, il-liv, l-ispazji fiżiċi fejn isir ix-xogħol, is-saħha u s-sikurezza, l-assigurazzjoni u s-sigurtà soċjali, u l-kundizzjonijiet li taħthom il-persuna waħedha li taħdem għal rasha tkun intitolata li tiegħa tipprovdni s-servizzi tagħha, pereżempju, b'reazzjoni għall-ksur tal-ftehim relatat mal-kundizzjonijiet tax-xogħol. Madankollu, ftehimiet li taħthom persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom jiddeċiedu kollettivament li ma jipprovdwx servizzi lil kontropartijiet partikolari, pereżempju minhabba li l-kontroparti ma tkunx lesta li tidhol fi ftehim dwar il-kundizzjonijiet tax-xogħol jeħtieġu valutazzjoni individwali. Ftehimiet bħal dawn jirrestringu l-provvista ta' haddiema u għalhekk jistgħu jgħajmu tħassib dwar il-kompetizzjoni. Sa fejn jista' jintwera li tali rifjut ikkoordinat għall-provvista ta' haddiema huwa meħtieġ u proporzjonat għan-negozjar jew il-konkluzjoni tal-ftehim kollettiv, dan jiġi ttrattat għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida bl-istess mod bħall-ftehim kollettiv li miegħu huwa marbut (jew kien ikun marbut fil-każ ta' negozjati li ma rnexxewx).
- (17) Il-konkluzjoni ta' ftehimiet kollettivi tippresupponi ċertu livell ta' koordinazzjoni bejn id-diversi partijiet fuq kull naħa tan-negozjati qabel il-konkluzjoni tal-ftehim kollettiv. Tali koordinazzjoni tista' tiegħu l-forma ta' ftehim jew skambju ta' informazzjoni jew komunikazzjoni bejn il-partijiet fuq kull naħa tan-negozjati sabiex jiġi deċiż approċċ komuni għas-sugġett u l-forma ta' negozjati (eż. multilaterali jew permezz tal-hatra ta' rappreżentanti). Għal darb' oħra, sa fejn tali koordinazzjoni hija meħtieġa u proporzjonata għan-negozjar jew il-konkluzjoni tal-ftehim kollettiv, għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida ser tiġi ttrattata bl-istess mod bħall-ftehim kollettiv li miegħu hija marbuta.
- (18) Dawn il-Linji Gwida ma jkopru deċiżjonijiet minn assoċjazzjonijiet jew ftehimiet bejn persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom barra mill-kuntest tan-negozjati (jew thejijiet għal negozjati) ma' kontroparti biex jittejjbu l-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-persuni li jaħdmu għal rashom. B'mod partikolari, dawn ma jkopru ftehimiet li jmorru lil hinn mir-regolamentazzjoni tal-kundizzjonijiet tax-xogħol billi jiddeterminaw il-kundizzjonijiet (b'mod partikolari, il-prezzijiet) li taħthom is-servizzi jiġu offruti mill-persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom jew mill-kontroparti lill-konsumaturi⁽¹⁷⁾, jew li jillimitaw il-libertà tal-impjegaturi li jimpjegaw il-fornituri tax-xogħol li jeħtieġu.

Eżempju 1

Sitwazzjoni: Is-sewwieqa li jaħdmu għal rashom waħedhom jipprovdni s-servizzi tagħhom lit-tliet pjattaformi ta' konsenja attivi fil-belt B. Hemm fis-seħh ftehim kollettiv bejn il-pjattaformi ta' konsenja u s-sewwieqa, li jistabbilixxi t-tariffi li l-pjattaformi jridu jhallsu lis-sewwieqa għas-servizzi tagħhom, kif ukoll l-obbligi minimi tas-saħha u s-sigurtà tal-pjattaformi lejn is-sewwieqa. Il-ftehim kollettiv jipprevedi li s-sewwieqa jillimitaw is-servizzi tagħhom għal zona speċifika tal-belt. Għal dak il-għan, il-ftehim jaqsam il-belt fi tliet oqsma separati, waħda għas-sewwieqa ta' kull pjattaforma. Separatament, is-sewwieqa waħedhom li jaħdmu għal rashom fil-belt B jaqblu bejniethom li ma jwettqux aktar minn għoxrin kunsinna kull erba' sigħat f'jum tax-xogħol.

Analizi: L-eżempju fih żewġ ftehimiet bejn impriżi skont it-tifsira tal-Artikolu 101 TFUE: (i) il-ftehim kollettiv bejn il-pjattaformi u s-sewwieqa li jaħdmu għal rashom waħedhom; (ii) il-ftehim separat bejn is-sewwieqa li jaħdmu għal rashom fuq in-numru massimu ta' kunsinni. Il-ftehim kollettiv huwa kopert minn dawn il-Linji Gwida, peress li huwa r-riżultat ta' negozjati kollettivi u jirregola l-kundizzjonijiet tax-xogħol (it-tariffi, il-kundizzjonijiet tas-saħha u s-sigurtà) li skonthom is-sewwieqa li jaħdmu għal rashom jipprovdni s-servizzi tagħhom lill-pjattaformi. Madankollu, il-parti tal-ftehim kollettiv li taqsam it-territorju tal-belt bejn it-tliet pjattaformi ma tirrigwardax il-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom, iżda tikkostitwixxi ftehim ta' tqassim tas-swieq, li bhala tali jista' jirrestringi l-kompetizzjoni minhabba l-għan skont l-Artikolu 101 TFUE⁽¹⁸⁾.

B'kuntrast ma' dan, il-ftehim separat bejn is-sewwieqa li jaħdmu għal rashom waħedhom dwar l-għadd ta' kunsinni għal kull jum tax-xogħol mhuwiex ir-riżultat ta' negozjati kollettivi bejn il-persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom u l-kontroparti tagħhom u għalhekk mhuwiex kopert minn dawn il-Linji Gwida iżda għandu jiġi analizzat separatament.

Eżempju 2

Sitwazzjoni: Il-klabbs sportivi fl-Istat Membru X jaqblu bejniethom li ma jirreklutawx atleti minn xulxin, għat-tul tal-kuntratti tagħhom mal-klabb sportiv rispettiv. Il-klabbs jikkoordinaw ukoll il-livelli ta' remunerazzjoni tal-atleti li għandhom aktar minn 35 sena.

⁽¹⁷⁾ L-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar drittijiet tal-konsumatur, li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE u d-Direttiva 1999/44/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 85/577/KEE u d-Direttiva 97/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 304, 22.11.2011, p. 64).

⁽¹⁸⁾ L-istess konkluzjoni tapplika jekk il-ftehim kollettiv jinkludi klawżola li tirregola kwistjonijiet oħra li jmorru lil hinn mill-kundizzjonijiet tax-xogħol, bħall-hinijiet tax-xogħol li matulhom it-tliet pjattaformi jipprovdni s-servizzi tagħhom.

Analizi: L-arranġamenti bejn il-klabbs sportivi jikkostitwixxu ftehimiet bejn imprizi skont it-tifsira tal-Artikolu 101 TFUE. Dawn l-arranġamenti mhumiex koperti minn dawn il-Linji Gwida, peress li mhumiex negozjati bejn persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom u l-kontropartijiet tagħhom u għalhekk mhumiex ftehimiet kollettivi. L-ewwel arranġament x'aktarx jiksru l-Artikolu 101 TFUE minhabba l-għan tiegħu, peress li jirrestringi l-kompetizzjoni bejn il-klabbs sportivi biex jimpjegaw l-aqwa atleti fis-suq. It-tieni arranġament (iffissar tal-pagi), jista' wkoll jiksru l-Artikolu 101 TFUE minhabba l-għan tiegħu, peress li essenzjalment huwa ftehim bejn kompetituri (il-klabbs) biex jitnaqqsu l-ispejjeż tal-input tagħhom.

B'mod ġenerali, l-eżempju preżenti juri prattiki ta' imprizi fis-swieq tax-xogħol li b'mod ċar jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u li x'aktarx jiksru l-Artikolu 101 TFUE. B'mod partikolari, il-ftehimiet tal-eżempju bejn klabbs sportivi x'aktarx jiksru l-Artikolu 101 TFUE irrispettivament minn jekk humiex relatati ma' persuni li jaħdmu għal rashom jew haddiema.

(b) *Il-persuni koperti minn dawn il-Linji Gwida*

- (19) Dawn il-Linji Gwida jkopru ftehimiet kollettivi relatati mal-kundizzjonijiet tax-xogħol ta' persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom (ara t-Taqsimit III u IV ta' dawn il-Linji Gwida). Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida, it-terminu "persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom" jirreferi għal persuni li ma għandhomx kuntratt ta' impjeg jew li mhumiex f'relazzjoni ta' impjeg u li jiddependu primarjament fuq ix-xogħol personali tagħhom għall-provvista tas-servizzi kkonċernati. Persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom jistgħu jużaw ċerti oġġetti jew assi sabiex jipprovdu s-servizzi tagħhom. Pereżempju, haddiem tat-tindif juża aċċessorji tat-tindif u muziċista idoqq strument muzikali. F'dawn il-każijiet, il-prodotti jintużaw bħala mezz ancillari biex jiġi pprovdut is-servizz finali, u l-persuni waħedhom li jaħdmu għal rashom għalhekk jitqiesu li jiddependu fuq ix-xogħol personali tagħhom. B'kuntrast ma' dan, dawn il-Linji Gwida ma japplikawx għal sitwazzjonijiet, fejn l-attività ekonomika tal-persuna li taħdem għal rasha waħedha tikkonsisti sempliċement fil-kondiviżjoni jew fl-isfruttament ta' oġġetti jew assi, jew fil-bejgħ mill-ġdid ta' oġġetti/servizzi. Pereżempju, fejn persuna li taħdem għal rasha waħedha tikri akkomodazzjoni jew tbigh mill-ġdid partijiet tal-karozzi, dawn l-attivitàjiet jirrelataw mal-isfruttament tal-assi u l-bejgħ mill-ġdid ta' oġġetti, aktar milli l-forniment ta' xogħol personali.
- (20) It-Taqsima III ta' dawn il-Linji Gwida tistabbilixxi l-kategoriji ta' ftehimiet kollettivi li jinvolvu persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom li l-Kummissjoni tqis li jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 tat-TFUE u t-Taqsima IV tistabbilixxi l-kategoriji ta' ftehimiet kollettivi li l-Kummissjoni mhux se tintervjeni kontrihom. Il-kategoriji ta' persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom u/jew ftehimiet kollettivi identifikati fit-Taqsima III u IV ta' dawn il-Linji Gwida jenhtieg li jirrispettaw u jikkonformaw bis-shih mal-prinċipji ġenerali li jiddefinixxu l-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida stabbiliti f'din it-Taqsima II.
- 3. Ftehimiet kollettivi minn persuni waħedhom li jaħdmu għal rashom komparabbli ma' haddiema li ma jaqgħux taht l-Artikolu 101 tat-TFUE**
- (21) F'każijiet fejn persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom jitqiesu li huma f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-haddiema, il-ftehimiet kollettivi tagħhom għandhom jitqiesu li jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE irrispettivament minn jekk jissodisfawx il-kriterji biex ikunu persuni li jaħdmu għal rashom foloz (ara l-paragrafu (5) ta' dawn il-Linji Gwida) ⁽¹⁹⁾.
- (22) Il-Qorti ddecidiet li ftehim kollettiv li jkopri fornituri ta' servizzi li jaħdmu għal rashom jista' jitqies bħala r-riżultat ta' djalogu bejn il-manigment u l-haddiema jekk il-fornituri tas-servizzi jkunu f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-haddiema ⁽²⁰⁾ u kkonfermat li "fl-ekonomija tal-lum mhuwiex dejjem faċli li jiġi stabbilit l-istatus ta' xi kuntratturi li jaħdmu għal rashom bħala "imprizi" ⁽²¹⁾. Il-Qorti ddecidiet ukoll li "fornitur ta' servizz jista' jitlef l-istatus tiegħu ta' kummerċjant indipendenti, u għalhekk ta' impriza, jekk ma jiddeterminax b'mod indipendenti l-imġiba tiegħu fis-suq, iżda jkun kompletament dipendenti fuq il-prinċipal tiegħu, minhabba li ma jgorr l-ebda wiehed mir-riskji finanzjarji jew kummerċjali li jirriżultaw mill-attività ta' dan tal-aħħar u jopera bħala organu awżiljarju fl-impriza tal-prinċipal" ⁽²²⁾.
- (23) Abbażi ta' dawn il-kriterji u filwaqt li jitqiesu l-iżviluppi fis-suq tax-xogħol tal-UE u fil-livell nazzjonali (f'termini ta' legiżlazzjoni u ġurisprudenza), għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni tqis li l-kategoriji li ġejjin ta' persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom huma f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-haddiema u li l-ftehimiet kollettivi konkluzi minnhom għalhekk jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE ⁽²³⁾:

⁽¹⁹⁾ Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411; Is-Sentenza tal-21 ta' Settembru 1999, *Albany International BV v Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie*, C-67/96, EU:C:1999:430.

⁽²⁰⁾ Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411, paragrafu 31.

⁽²¹⁾ Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411, paragrafu 32.

⁽²²⁾ Is-Sentenza tal-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media v Staat der Nederlanden*, C-413/13, EU:C:2014:2411, paragrafu 33; Is-Sentenza tal-14 ta' Diċembru 2006, *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio v Compañía Española de Petróleos SA*, C-217/05, EU:C:2006:784, paragrafi 43-44.

⁽²³⁾ Xi persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom jistgħu jaqgħu taht diversi kategoriji f'dawn il-Linji Gwida.

(a) *Persuni li jaħdmu għal rashom ekonomikament dipendenti*

- (24) Persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom li jipprovdu s-servizzi tagħhom esklużivament jew b'mod predominanti lil kontroparti waħda x'aktarx li jkunu f'sitwazzjoni ta' dipendenza ekonomika vis-à-vis dik il-kontroparti. B'mod ġenerali, tali persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom ma jiddeterminawx l-imġiba tagħhom b'mod indipendenti fis-suq u jiddependu hafna fuq il-kontroparti tagħhom, li tiffirma parti integrali min-negozju tagħha. Barra minn hekk, huma aktar probabbli li jirċievu direzzjonijiet dwar kif il-hidma tagħhom għandha titwettaq. Il-kwistjoni ta' persuni li jaħdmu għal rashom ekonomikament dipendenti giet rikonoxxuta minn għadd ta' liġijiet nazzjonali li jagħtu lil tali persuni li jaħdmu għal rashom id-dritt li jinneogzjaw kollettivament, dment li jissodisfaw il-kriterji stabbiliti mill-miżuri nazzjonali rispettivi ⁽²⁴⁾.
- (25) Il-Kummissjoni tqis li persuna li taħdem għal rasha waħedha tinsab f'sitwazzjoni ta' dipendenza ekonomika fejn hija taqla' mill-inqas 50 % tad-dhul annwali totali tagħha relatat max-xogħol minn kontroparti waħda. Għalhekk, il-ftehimiet kollettivi relatati mat-titjib tal-kundizzjonijiet tax-xogħol konkluzi bejn persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom li jinsabu f'sitwazzjoni ta' dipendenza ekonomika u l-kontroparti tagħhom li huma ekonomikament dipendenti fuqha ma jaqgħux taħt l-Artikolu 101 tat-TFUE, anki jekk il-persuni li jaħdmu għal rashom inkwistjoni ma ġewx ikklassifikati mill-ġdid bhala haddiema mill-awtoritajiet/qrati nazzjonali.

Eżempju 3

Sitwazzjoni: Il-kumpanija X hija kumpanija ta' periti li tikkuntratta għadd kbir ta' periti (li jaħdmu għal rashom) għat-tlestija tal-proġetti tagħha. Il-periti jaqilgħu 90 % tad-dhul tagħhom mill-Kumpanija X. Jinnegozjaw u jikkonkludu b'mod kollettiv ftehim mal-Kumpanija X li jipprevedi massimu ta' 45 siegħa xogħol fil-ġimgħa, liv annwali ta' 26 jum kalendarju u rati ta' remunerazzjoni speċifikati bbażati fuq il-livell ta' esperjenza tal-perit.

Analizi: Periti li jaħdmu għal rashom, bhala kuntratturi indipendenti oħra, ġeneralment jitqiesu bhala imprizi għall-finijiet tal-Artikolu 101 TFUE u għalhekk dik id-dispożizzjoni tapplika għal ftehimiet bejniethom. Madankollu, il-ftehim konkluz bejn il-periti li jaħdmu għal rashom u l-Kumpanija X jaqa' barra mill-ambitu tal-Artikolu 101 TFUE, peress li huwa ftehim kollettiv relatat mal-kundizzjonijiet tax-xogħol bejn il-Kumpanija X u l-individwi li jistgħu jitqiesu li jinsabu f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-haddiema (f'termini tad-dipendenza ekonomika tagħhom). F'dan l-eżempju, l-arkitetti huma ekonomikament dipendenti fuq il-kontroparti tagħhom (Kumpanija X), peress li jaqilgħu 90 % tad-dhul tagħhom minn dik il-kumpanija. Għalhekk jistgħu jitqiesu li jiffurmaw parti integrali mill-Kumpanija X.

(b) *Persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom li jaħdmu "b'mod parallel" mal-haddiema*

- (26) Persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom li jwettqu l-istess kompiti jew kompiti simili "b'mod parallel" ma' haddiema għall-istess kontroparti, huma f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-haddiema, peress li jipprovdu s-servizzi tagħhom taħt id-direzzjoni tal-kontroparti tagħhom u ma jgħorrx ir-riskji kummerċjali tal-attività tal-kontroparti jew igawdu minn kwalunkwe indipendenza fir-rigward tal-prestazzjoni tal-attività ekonomika kkonċernata. Huwa f'idejn l-awtoritajiet/qrati nazzjonali kompetenti, li jiddeċiedu jekk ir-relazzjoni kuntrattwali ta' persuni li jaħdmu għal rashom li jaħdmu flimkien mal-haddiema għandhiex tiġi kklassifikata mill-ġdid bhala relazzjoni ta' impjeg. Madankollu, f'każijiet fejn il-persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom ma ġewx ikklassifikati mill-ġdid bhala haddiema, xorta jistgħu jibbenefikaw minn negozjar kollettiv. Din ir-realtà giet rikonoxxuta mill-prattika f'diversi Stati Membri fejn il-ftehimiet kollettivi jkopru l-haddiema u l-persuni li jaħdmu għal rashom attivi fl-istess setturi ⁽²⁵⁾.
- (27) Għalhekk, ftehimiet kollettivi relatati mal-kundizzjonijiet tax-xogħol bejn kontroparti u persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom li jwettqu l-istess kompiti jew kompiti simili "b'mod parallel" ma' haddiema għall-istess kontroparti jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE, anki jekk il-persuni li jaħdmu għal rashom inkwistjoni ma ġewx ikklassifikati mill-ġdid bhala haddiema mill-awtoritajiet/qrati nazzjonali. L-istess japplika għall-ftehimiet kollettivi li skont is-sistemi tad-djalogo soċjali jkopru kemm il-haddiema kif ukoll il-persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom.

⁽²⁴⁾ Pereżempju, il-Ġermanja taħt it-Taqsima 12a tal-Att dwar il-Ftehimiet Kollettivi fil-verżjoni ppubblikata fit-25 ta' Awwissu 1969 (Gazzetta tal-Liġi Federali I, p. 1323), emendata l-aħhar bl-Artikolu 8 tal-Att tal-20 ta' Mejju 2020 (Gazzetta tal-Liġi Federali I, p. 1055); jew Spanja skont l-Artikolu 11 tal-Liġi 20/2007, tal-11 ta' Lulju, dwar l-istatus tax-xogħol indipendenti, il-Gazzetta Uffiċjali tal-Istat Nru 166 tat-12 ta' Lulju 2007, il-paġni 29964 sa 29978 it-tnejn li huma serrhu fuq kriterju ta' dipendenza ekonomika. Xi persuni li jaħdmu għal rashom waħedhom jistgħu jaqgħu taħt diversi kategoriji f'dawn il-Linji Gwida.

⁽²⁵⁾ Ara pereżempju l-Artikolu 14 tal-Ftehim Kollettiv fis-settur tat-Teatru u d-Dance fil-Pajjiżi l-Baxxi konkluz bejn il-Kunstenbond (L-Unjoni Artisti) u n-Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten (l-Assoċjazzjoni Netherlandiża għall-Arti Podium) għall-perjodu 1 Janjari 2020–31 ta' Diċembru 2021, disponibbli fuq <https://www.napk.nl/wp-content/uploads/2019/12/Cao-TD-2020-2021.pdf>; jew l-Artikolu 2 tal-Ftehim Kollettiv għall-ġurnalisti professjonali, konkluz mill-Gospodarska zbornica Slovenije (il-Kamra tal-Kummerċ u l-Industrija tas-Slovenja), is-Svet RTV Slovenija (il-Kunsill ta' RTV Slovenija) u z-Združenje radijskih postaj Slovenije (l-Assoċjazzjoni Slovena tal-Istazzjon tar-Radju) u s-Sindikataz inovinarjev Slovenije (it-Trade Union tal-Ġurnalisti Sloveni), disponibbli fuq <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=KOLP49>.

Eżempju 4

Sitwazzjoni: Il-kumpanija X torganizza kuncerti orkestrali u avvenimenti mużikali klassiċi oħra. Ghadd ta' mużiċisti jahdmu ma' Kumpanija X bhala haddiema jew bhala persuni li jahdmu għal rashom, fuq il-baži ta' kuntratti annwali. Dawn il-mużiċisti, indipendentement mill-istatus tagħhom, jinghataw struzzjonijiet mid-direttur kulturali tal-Kumpanija X dwar ix-xogħlijiet li jridu jwettqu, il-hin u l-post tal-provi u l-avvenimenti li fihom iridu jippartecipaw. Il-kumpanija X ikkonkludiet ftehim kollettiv mal-mużiċisti kollha. Dan jistabbilixxi limitu massimu ta' 45 siegħa ta' xogħol fil-gimgha u jagħti lill-mużiċisti leave speċjali ta' 1 jum wara li jsiru 3 kuncerti fl-istess gimgha.

Analiżi: Il-mużiċisti li jahdmu għal rashom waħedhom jinsabu f'sitwazzjoni komparabbli ta' dik tal-haddiema tal-Kumpanija X f'termini ta' subordinazzjoni u similarità tal-kompiti. Huma jwettqu l-istess kompiti bhall-mużiċisti impjegati (jiġifieri jwettqu mużika għal avvenimenti), huma soġġetti għall-istess struzzjonijiet tal-Kumpanija X rigward il-kontenut, il-post u l-hin tal-prestazzjonijiet u huma ingaġġati għal tul ta' żmien simili bhall-mużiċisti impjegati. F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-ftehim kollettiv li jirregola l-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-mużiċisti ma jaqax fl-ambitu tal-Artikolu 101 TFUE.

(c) *Persuni li jahdmu għal rashom waħedhom li jahdmu permezz ta' pjattaformi diġitali tax-xogħol*

- (28) Il-holqien ta' ekonomija tal-pjattaformi online u l-provvista tax-xogħol permezz ta' pjattaformi diġitali tax-xogħol holqu realtà ġdida għal ċerti persuni li jahdmu għal rashom waħedhom, li jsibu ruhhom f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-haddiema vis-à-vis il-pjattaformi diġitali tax-xogħol li permezz tagħhom jipprovdu x-xogħol tagħhom. Persuni li jahdmu għal rashom waħedhom jistgħu jkunu dipendenti fuq pjattaformi diġitali, speċjalment f'termini tas-sensibilizzazzjoni tal-klijenti tagħhom, u spiss jistgħu jiffaċċjaw offerti ta' xogħol fissi, bi ftit jew mingħajr skop biex jinneozjaw il-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom, inkluża r-remunerazzjoni tagħhom. Il-pjattaformi diġitali tax-xogħol normalment ikunu jistgħu jimponu b'mod unilaterali t-termini u l-kundizzjonijiet tar-relazzjoni tagħhom, mingħajr informazzjoni jew konsultazzjoni minn qabel mal-persuni li jahdmu għal rashom waħedhom.
- (29) Il-ġurisprudenza reċenti u l-iżviluppi legiżlattivi fil-livell nazzjonali jipprovdu indikazzjonijiet ulterjuri tal-komparabbiltà ta' tali persuni li jahdmu għal rashom mal-haddiema. Fil-kuntest tal-kawzi ta' riklassifikazzjoni, il-qrati nazzjonali qed jirrikonoxxu dejjem aktar id-dipendenza tal-fornituri tas-servizzi fuq ċerti tipi ta' pjattaformi, jew saħansitra l-eżistenza ta' relazzjoni ta' impjeg (²⁶). Bl-istess mod, xi Stati Membri adottaw legiżlazzjoni (²⁷) li tistabbilixxi preżunzjoni ta' relazzjoni ta' impjeg jew id-dritt għal negozjar kollettiv għall-fornituri ta' servizzi lejn jew permezz ta' pjattaformi diġitali.
- (30) Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida, it-terminu pjattaforma tax-xogħol diġitali jfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li tippovdi servizz kummerċjali li jissodisfa r-rekwiziti kollha li ġejjin: (i) jiġi pprovdut, tal-anqas parzjalment, mill-bogħod permezz ta' mezzijiet elettronici, bhal sit web jew applikazzjoni mobbli; (ii) jiġi pprovdut fuq talba ta' riċevitur tas-servizz; u (iii) jinvolvi, bhala komponent necessarju u essenzjali, l-organizzazzjoni tax-xogħol imwettqa minn individwi, irrispettivament minn jekk dak ix-xogħol isirx online jew f'ċertu post. Il-pjattaformi li ma jorganizzaw ix-xogħol tal-individwi iżda sempliċement jipprovdu mezz li permezz tiegħu l-persuni li jahdmu għal rashom waħedhom jistgħu jilhqqu lill-utenti aħharin ma jikkostitwixxux pjattaformi diġitali tax-xogħol. Pereżempju, pjattaforma li sempliċement taggrega u turi l-fornituri tas-servizz disponibbli (eż. fitter tal-pajpijiet) f'qasam speċifiku, u b'hekk tippermetti lill-klijenti jużaw is-servizzi tagħhom fuq talba, mhijiex meqjusa bhala pjattaforma tax-xogħol diġitali, peress li ma torganizzax ix-xogħol tal-fornituri tas-servizzi.
- (31) Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-ftehimiet kollettivi bejn persuni li jahdmu għal rashom waħedhom u pjattaformi diġitali tax-xogħol li min-natura u l-għan tagħhom għandhom l-għan li jtejbu l-kundizzjonijiet tax-xogħol ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 tat-TFUE, anki jekk il-persuni li jahdmu għal rashom inkwistjoni ma ġewx ikklassifikati mill-ġdid bhala haddiema mill-awtoritajiet/qrati nazzjonali.

⁽²⁶⁾ Għal harsa ġenerali dettaljata tal-ġurisprudenza f'disa' Stati Membri tal-UE, l-Iżvizzera u r-Renju Unit ara Hiefl, C., "Case Law on the Classification of Platform Workers: Cross-European Comparative Analysis and Tentative Conclusions", *Comparative Labour Law & Policy Journal*, 02.05.2021, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3839603.

⁽²⁷⁾ Ara pereżempju Spanja, bid-Digriet Legiżlattiv Irjali 9/2021, tat-11 ta' Mejju, li jemenda t-test riformulat tal-Istatut tal-Haddiema, approvat bid-Digriet Legiżlattiv Irjali 2/2015, tal-23 ta' Ottubru, biex jiggarantixxi d-drittijiet tax-xogħol tal-persuni involuti fid-distribuzzjoni fil-qasam tal-pjattaformi diġitali, il-Gazzetta Uffiċjali tal-Istat Nru 113 tal-12 ta' Mejju 2021, paġni 56733 sa 56738; jew il-Greċja mar-Repubblika Ellenika, il-Liġi 4808/2021 għall-Protezzjoni tax-Xogħol — L-Istabbiliment ta' Awtorità Indipendenti "Spezzjoni tax-Xogħol" — Ratifika tal-Konvenzjoni Nru 190 tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol biex jiġu eliminati l-vjolenza u l-fastidju fid-dinja tax-xogħol — Ratifika tal-Konvenzjoni Nru 187 tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol għall-Qafas Promozzjonali għas-Sigurtà u s-Saħħa fuq il-Post tax-Xogħol — Implimentazzjoni tad-Direttiva (UE) 2019/1158 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Gunju 2019 dwar il-bilanċ bejn ix-xogħol u l-hajja privata, u dispożizzjonijiet oħra tal-Ministeru tax-Xogħol u Affarijiet Soċjali u arrangamenti urġenti oħra, Gazzetta Uffiċjali A' 101/19-06-2021.

Eżempju 5

Sitwazzjoni: Grupp ta' xufiera li jaħdmu għal pjattaformi ta' ride-hailing jidhol f'negozjati mal-assocjazzjoni reġjonali li tgħaqquad flimkien bhala membri l-pjattaformi ta' ride-hailing sabiex jiġi konkluż ftehim kollettiv biex jittejbu l-kundizzjonijiet tax-xogħol tax-xufiera. Qabel ma jidhlu f'negozjati max-xufiera, il-pjattaformi ta' ride-hailing (membri tal-assocjazzjoni) jikkoordinaw l-istrategija ta' negozjar tagħhom. Fl-aħħar mill-aħħar, in-negozjati jfallu u ma jiġi konkluż l-ebda ftehim kollettiv. Sussegwentement, l-assocjazzjoni tal-pjattaformi ta' ride-hailing tadotta deċiżjoni li tistabbilixxi prezz minimu ta' EUR 5 għal kull rikba għall-konsumaturi. Il-pjattaformi ddiskutew ukoll il-possibbiltà li jiġi ffrissat prezz minimu għal kull rikba bhala parti mill-koordinazzjoni tagħhom qabel ma jidhlu fin-negozjati max-xufiera.

Analizi: Permezz tal-assocjazzjoni tagħhom, il-pjattaformi ta' ride-hailing jippruvaw jinnegozjaw ftehim kollettiv max-xufiera, bil-ghan li jtejbu l-kundizzjonijiet tax-xogħol tax-xufiera. Minkejja l-fatt li fl-aħħar mill-aħħar ma ġie konkluż l-ebda ftehim, in-negozjati bejn ix-xufiera li jaħdmu għal rashom wahedhom u l-assocjazzjoni tal-pjattaformi jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE. L-istess japplika għall-koordinazzjoni bejn il-pjattaformi qabel in-negozjati max-xufiera, sakemm tali koordinazzjoni tkun mehtieġa u proporzjonata għan-negozjar ta' ftehim kollettiv kopert minn dawn il-Linji Gwida.

Madankollu, id-diskussjonijiet bejn il-pjattaformi dwar il-prezz minimu għal kull rikba li għandu jintalab lill-konsumaturi ma jirrigwardawx il-kundizzjonijiet tax-xogħol. Tali koordinazzjoni dwar l-ipprezzar bejn kompetituri x'aktarx tikser l-Artikolu 101 TFUE minhabba l-ghan. Fi kwalunkwe każ, id-deċiżjoni adottata mill-assocjazzjoni ta' pjattaformi ta' ride-hailing taq' barra mill-ambitu ta' dawn il-Linji Gwida minhabba li mhijiex ir-rizultat ta' negozjati kollettivi bejn persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom u l-kontropartijiet tagħhom. Hija r-rizultat ta' ftehim bejn il-membri tal-assocjazzjoni, jiġifieri l-pjattaformi (kontropartijiet).

Għall-kuntrarju, kieku x-xufiera li jaħdmu għal rashom wahedhom u l-assocjazzjoni tal-pjattaformi kienu qablu b'mod kollettiv dwar tariffa minima ta' EUR 5 għal kull rikba għax-xufiera (irrispettivament minn kif dak il-kost jiġi mgħoddi lill-konsumaturi), tali ftehim kien jitqies li huwa relatat mal-kundizzjonijiet tax-xogħol u b'hekk jaq' barra mill-ambitu tal-Artikolu 101 TFUE.

4. Prijoritajiet ta' infurzar tal-Kummissjoni

- (32) F'xi każijiet, persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom li mhumiex f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-haddiema jistgħu madankollu jkunu f'pożizzjoni ta' negozjar dgħajfa vis-à-vis il-kontropartijiet tagħhom u għalhekk jistgħu ma jkunux jistgħu jinfluwenzaw b'mod sinifikanti l-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom. Għalhekk, anki jekk ma jistax jiġi preżunt li l-ftehimiet kollettivi tagħhom ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE, dawn il-persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom jistgħu fil-fatt jiffaċċjaw kwistjonijiet li huma simili għal dawk li jiffaċċjaw persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom fil-kategoriji deskritti hawn fuq. Għal din ir-raġuni, sa fejn il-ftehimiet kollettivi għandhom l-ghan li jikkoreġu zbilanċ ċar fis-setgħa ta' negozjar ta' persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom meta mqabbla mal-kontropartijiet tagħhom u huma maħsuba, min-natura u l-ghan tagħhom, biex itejbu l-kundizzjonijiet tax-xogħol, il-Kummissjoni mhux se tintervjeni kontrihom.
- (33) Il-kategoriji li gejjin ta' ftehimiet kollettivi se jitqiesu li jissodisfaw il-kriterji ta' hawn fuq:
- (a) *Ftehimiet kollettivi konklużi minn persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom b'kontropartijiet ta' ċerta saħħa ekonomika*
- (34) Persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom li jittrattaw ma' kontropartijiet li għandhom ċertu livell ta' saħħa ekonomika, u għalhekk setgħa tax-xerrej, jista' jkollhom setgħa ta' negozjar insuffiċjenti biex jinfluwenzaw il-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom. F'dak il-każ, il-ftehimiet kollettivi jistgħu jkunu mezz legittimu biex jiġi kkoreġut l-izbilanċ fis-saħħa tan-negozjar bejn iż-żewġ naħat.
- (35) Għaldaqstant, il-Kummissjoni mhux se tintervjeni kontra ftehimiet kollettivi bejn persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom u l-kontropartijiet tagħhom f'każijiet fejn hemm zbilanċ ċar fis-setgħa tan-negozjar⁽²⁸⁾. Zbilanċ bhal dan fis-saħħa tan-negozjar se jitqies li jeżisti mill-inqas:
- fejn persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom jinnegozjaw jew jikkonkludu ftehimiet kollettivi ma' kontroparti waħda jew aktar li jirrapprezentaw is-settur jew l-industrija kollha; kif ukoll
  - fejn persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom jinnegozjaw jew jikkonkludu ftehimiet kollettivi ma' kontroparti li l-fatturat aggregat annwali tagħha jaqbeż il-EUR 2 miljun jew li l-ghadd tal-persunal tagħha jkun daqs jew aktar minn 10 persuna jew ma' diversi kontropartijiet li b'mod kongunt jaqbzū wiehed minn dawn il-livelli limitu⁽²⁹⁾.

⁽²⁸⁾ Jenhtieġ li dawn il-Linji Gwida ma jiġux interpretati bhala li jstabbilixxu prijorità ta' infurzar (pożittiva) tal-Kummissjoni fir-rigward ta' negozjati kollettivi u ftehimiet bejn persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom u imprizi taht dawn il-limiti.

⁽²⁹⁾ Ikkalkulat skont it-Titolu 1 tal-Anness għar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta' intrapriži mikro, żgħar u ta' daqs medju (notifikata taht id-dokument numru C (2003) 1422) (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

Eżempju 6

Sitwazzjoni: Il-kumpaniji X, Y u Z jipprovdu servizzi ta' manutenzjoni u tiswija tal-karozzi. Il-fatturat totali tal-Kumpanija X huwa ta' EUR 700 000, dak tal-Kumpanija Y huwa ta' EUR 1 miljun u dak tal-Kumpanija Z huwa ta' EUR 500 000. It-teknici indipendenti li jaħdmu għal rashom, li jaħdmu għal dawn il-kumpaniji bhala fornituri indipendenti tas-servizzi mhumiex sodisfatti bir-remunerazzjoni baxxa tagħhom u bil-kundizzjonijiet ħżiena ta' sikurezza, u jiddeċiedu li jinnegozjaw b'mod kongunt mal-Kumpaniji X, Y u Z sabiex itejbu l-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom. It-tliet kumpaniji jirrifjutaw li jinnegozjaw, billi jsostnu li kwalunkwe ftehim kollettiv mat-teknici li jaħdmu għal rashom wahedhom jikser l-Artikolu 101 tat-TFUE.

Analizi: Kemm it-teknici li jaħdmu għal rashom wahedhom kif ukoll it-tliet kumpaniji tas-servizzi awtomobilistiċi huma impriži għall-finijiet tal-Artikolu 101 tat-TFUE. Il-preżunzjoni ta' żbilanċ fis-setgħa tan-negożjar ma tapplikax kieku l-Kumpaniji X, Y jew Z kellhom jinnegozjaw b'mod indipendenti, peress li l-ebda wahda minnhom ma tissodisfa l-limitu tal-fatturat ta' EUR 2 miljuni speċifikat fil-paragrafu (35) ta' dawn il-Linji Gwida. Madankollu, f'dan il-każ, il-preżunzjoni tapplika, peress li t-tliet kumpaniji jinnegozjaw kollettivament u għalhekk huwa d-dhul mill-bejgħ akkumulat tagħhom li jiġi kkunsidrat. Il-Kummissjoni għalhekk ma tintervjenix kontra ftehimiet kollettivi relatati mal-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom f'dan il-każ.

(b) *Ftehimiet kollettivi konklużi minn persuni li jaħdmu għal rashom skont il-legiżlazzjoni nazzjonali jew tal-UE*

- (36) Fxi każijiet, il-legiżlatur nazzjonali, fl-insewiment ta' objettivi soċjali, aġixxa biex jindirizza l-iżbilanċ fis-saħħa tan-negożjar ta' ċerti kategoriji ta' persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom, jew (i) billi esplicitament jagħti lil dawn il-persuni d-dritt għal negożjar kollettiv jew (ii) billi jeskludi mill-kamp ta' applikazzjoni tal-liġi nazzjonali dwar il-kompetizzjoni ftehimiet kollettivi konklużi minn persuni li jaħdmu għal rashom f'ċerti professjonijiet. Għalhekk, meta tali miżuri nazzjonali jiġu adottati b'kunsiderazzjoni tal-objettivi soċjali, il-Kummissjoni mhux se tintervjeni kontra ftehimiet kollettivi li jinvolvu kategoriji ta' persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom li għalihom tapplika legiżlazzjoni nazzjonali bħal din.

Eżempju 7

Sitwazzjoni: Il-liġi nazzjonali ta' Stat Membru A teskludi mill-ambitu ta' ftehimiet nazzjonali dwar il-liġi tal-kompetizzjoni konklużi minn ċerti persuni li jaħdmu għal rashom fis-settur kulturali.

Analizi: L-Istat Membru A stabbilixxa eżenzjoni settorjali mid-dritt nazzjonali tal-kompetizzjoni b'kunsiderazzjoni tal-għanijiet soċjali. Anki jekk il-kamp ta' applikazzjoni tal-miżura jista' jmur lil hinn mis-sitwazzjoni ta' persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom kif indirizzat fit-Taqsima III ta' dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni ma tintervjenix kontra ftehimiet kollettivi konklużi minn persuni li jaħdmu għal rashom wahedhom skont il-miżura nazzjonali.

Eżempju 8

Sitwazzjoni: Il-liġi tax-xogħol tal-Istat Membru B tistabbilixxi dritt għall-ġurnalisti li jaħdmu għal rashom wahedhom li jinnegozjaw b'mod kollettiv mal-kumpaniji li lilhom jipprovdu s-servizzi tagħhom.

Analizi: L-Istat Membru B ta speċifikament id-dritt ta' negożjar kollettiv lil kategorija partikolari ta' persuni li jaħdmu għal rashom, jiġifieri l-ġurnalisti. Dan ifisser li l-ftehimiet kollettivi konklużi bejn il-ġurnalisti u l-kumpaniji li lilhom jipprovdu s-servizzi tagħhom mhumiex meqjusa bhala antikompetittivi skont il-liġi nazzjonali tal-kompetizzjoni. Għalhekk, f'dan il-każ il-Kummissjoni ma tintervjenix kontra ftehimiet kollettivi konklużi minn ġurnalisti li jaħdmu għal rashom wahedhom.

- (37) Bl-istess mod, id-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Awtur ⁽³⁰⁾ stabbiliet il-prinċipju li l-awturi u l-artisti ⁽³¹⁾ għandhom ikunu intitolati li jirċievu remunerazzjoni xierqa u proporzjonata meta jillicenzjaw jew jittrasferixxu d-drittijiet esklużivi tagħhom għall-isfruttament tax-xogħlijiet tagħhom u kwalunkwe materjal ieħor protett bid-drittijiet tal-

⁽³⁰⁾ Id-Direttiva (UE) 2019/790 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar id-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-Suq Uniku Diġitali u li temenda d-Direttivi 96/9/KE u 2001/29/KE, PE/51/2019/REV/1 (ĠU L 130, 17.5.2019, p. 92).

⁽³¹⁾ L-awturi u l-artisti kollha huma koperti mill-Artikolu 18 tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Awtur bl-eċċezzjoni tal-awturi ta' programm tal-kompjuter skont it-tifsira tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2009/24/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-23 ta' April 2009 dwar il-protezzjoni legali ta' programmi tal-kompjuter (ĠU L 111, 5.5.2009, p. 16). L-Artikolu 23(2), id-Direttiva (UE) 2019/790 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar id-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-Suq Uniku Diġitali u li temenda d-Direttivi 96/9/KE u 2001/29/KE, PE/51/2019/REV/1 (ĠU L 130, 17.5.2019, p. 92).

awtur u drittijiet relatati ⁽³²⁾. L-awturi u l-artisti għandhom it-tendenza li jkunu f'pożizzjoni kuntrattwali aktar dgħajfa mill-kontropartijiet tagħhom ⁽³³⁾ u d-Direttiva tipprevedi l-possibbiltà li jsaħhu l-pożizzjoni kuntrattwali tagħhom sabiex jiżguraw remunerazzjoni ġusta fil-kuntratti ta' sfruttament tagħhom ⁽³⁴⁾. Id-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Awtur tagħti flessibilità lill-Istati Membri biex jimplementaw dan il-prinċipju bl-użu ta' mekkaniżmi differenti (inkluż in-negożjar kollettiv), sakemm dawn ikunu konformi mal-liġi tal-UE ⁽³⁵⁾.

- (38) F'konformità ma' dawn id-dispożizzjonijiet u mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dispożizzjoni oħra tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Awtur, il-Kummissjoni mhijiex se tintervjeni kontra ftehimiet kollettivi konklużi minn awturi jew artisti li jaħdmu għal rashom waħedhom mal-kontropartijiet tagħhom skont din id-Direttiva.
- (39) Il-paragrafu (38) ta' dawn il-Linji Gwida ma japplikax għan-negożjati kollettivi konklużi fil-kuntest tal-organizzazzjonijiet ta' mmaniġġjar kollettiv jew tal-entitajiet ta' mmaniġġjar indipendenti ⁽³⁶⁾. Dawn il-Linji Gwida ma għandhomx jiġu interpretati bħala li jeskludu mill-applikazzjoni tal-liġi tal-kompetizzjoni tal-UE l-prattiki ta' dawn l-organizzazzjonijiet jew entitajiet ⁽³⁷⁾.

Eżempju 9

Sitwazzjoni: Il-kumpanija Y hija pubblikatur ta' gazzetti u rivisti. Diversi ġurnalisti li jaħdmu bħala freelancers, jikkontribwixxu b'artikli għall-pubblikazzjonijiet tal-Kumpanija Y. Il-kumpanija Y thallas lill-ġurnalisti, abbażi tal-artikli ppubblikati f'kull gazzetta jew rivista. Il-ġurnalisti mhumieq sodisfatti bil-livell ta' remunerazzjoni li jirċievu mill-Kumpanija Y u jinnegożjaw u jaqblu kollettivament mal-Kumpanija Y dwar zieda fir-royalties (remunerazzjoni) imħallsa mill-Kumpanija Y b'20 %.

Analiżi: Skont dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni mhix se tintervjeni kontra l-ftehim kollettiv konkluż mill-ġurnalisti indipendenti (freelancer) u l-Kumpanija Y peress li l-ftehim huwa konkluż skont id-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Awtur.

⁽³²⁾ Artikolu 18(1) u Premessa 72, Direttiva (UE) 2019/790 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar id-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-Suq Uniku Diġitali u li temenda d-Direttivi 96/9/KE u 2001/29/KE, PE/51/2019/REV/1 (ĠU L 130, 17.5.2019, p. 92). Ara wkoll il-Premessa 73 tal-istess Direttiva, li skontha r-remunerazzjoni tal-awturi u l-artisti għandha tkun "xierqa u proporzjonata għall-valur ekonomiku attwali jew potenzjali tad-drittijiet liċenzjati jew trasferiti, filwaqt li jitqies il-kontribut tal-awtur jew tal-artist għax-xogħol globali jew materjal ieħor u ċ-ċirkostanzi l-oħra kollha tal-każ, bħal prattiki tas-suq jew l-isfruttament attwali tax-xogħol".

⁽³³⁾ Premessa 72, Direttiva (UE) 2019/790 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar id-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-Suq Uniku Diġitali u li temenda d-Direttivi 96/9/KE u 2001/29/KE, PE/51/2019/REV/1 (ĠU L 130, 17.5.2019, p. 92).

⁽³⁴⁾ In-negożjar kollettiv jista' jintuża wkoll f'dawk l-okkażjonijiet previsti skont l-Artikoli 19(5), 20(1) u 22(5) tad-Direttiva (UE) 2019/790 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar id-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-Suq Uniku Diġitali u li temenda d-Direttivi 96/9/KE u 2001/29/KE, PE/51/2019/REV/1 (ĠU L 130, 17.5.2019, p. 92).

⁽³⁵⁾ Artikolu 18(2) u l-premessa 73, id-Direttiva (UE) 2019/790 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar id-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-Suq Uniku Diġitali u li temenda d-Direttivi 96/9/KE u 2001/29/KE, PE/51/2019/REV/1 (ĠU L 130, 17.5.2019, p. 92).

⁽³⁶⁾ "Organizzazzjoni ta' mmaniġġjar kollettiv" tfisser kwalunkwe organizzazzjoni li hija awtorizzata mil-liġi jew permezz ta' assenjazzjoni, liċenzja jew kwalunkwe arrangament kuntrattwali ieħor biex timmaniġġja d-drittijiet tal-awtur jew id-drittijiet relatati mad-drittijiet tal-awtur fisem aktar minn detentur tad-drittijiet wiehed, għall-benefiċċju kollettiv ta' dawk id-detenturi tad-drittijiet, bħala l-ghan uniku jew l-ghan prinċipali tagħha, u li tissodisfa wiehed mill-kriterji li ġejjin jew it-tnejn li huma: (i) tkun ipposseduta jew ikkontrollata mill-membri tagħha; (ii) tkun organizzata fuq bażi mingħajr skop ta' qligħ. "Entità ta' mmaniġġjar indipendenti" tfisser kwalunkwe organizzazzjoni li hija awtorizzata mil-liġi jew permezz ta' assenjazzjoni, liċenzja jew kwalunkwe arrangament kuntrattwali ieħor biex timmaniġġja d-drittijiet tal-awtur jew id-drittijiet relatati mad-drittijiet tal-awtur fisem aktar minn detentur tad-drittijiet wiehed, għall-benefiċċju kollettiv ta' dawk id-detenturi tad-drittijiet, bħala l-ghan uniku jew l-ghan prinċipali tagħha u li: (i) la tkun ipposseduta u l-anqas ikkontrollata, direttament jew indirettament, b'mod shiħ jew parzjalment, mid-detenturi tad-drittijiet; u (ii) tkun organizzata fuq bażi mingħajr skop ta' qligħ; L-Artikolu 3(a) u (b), id-Direttiva 2014/26/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-immaniġġjar kollettiv tad-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati u hruġ ta' liċenzji multiterritorjali ta' drittijiet f'xogħlijiet mużikali għall-użu onlajn fis-suq intern (ĠU L 84, 20.3.2014, p. 72).

⁽³⁷⁾ Premessa 56, Direttiva 2014/26/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-immaniġġjar kollettiv tad-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati u hruġ ta' liċenzji multiterritorjali ta' drittijiet f'xogħlijiet mużikali għall-użu onlajn fis-suq intern (ĠU L 84, 20.3.2014, p. 72).